

Heinrichmajor
De iuribus
et consuetu.
in his
foris his
Circa stup-
ra et forni-
cationes.

2
a
19

232
I. L. HEINRICHMAYERI

SERENISSIMO MARGGRAVIO BRAN-
ENBURGENSI ET BURGGRAVIO VTRIVS-
VE PRINCIPATVS NORIMBERGENSIS A
COMMISSIONIBVS REI MILITARIS ET
IVDICIS PRAEFECTVRAE BAYERS-
DORFFIENSIS

TRACTATIO IVRIDICA

DE

P 444
IVRIBVS

ET

CONSVETVDINIBVS

FORENSIBVS

Kp 4199a
CIRCA

STVPRA ET FORNICATIONES

ERLANGAE
APVD IOANNEM IACOBVM PALM
c1d 1d cclxxxvi.

B. L.

Nec vana gloriae cupido, nec pruritus singularis eruditionis famam acquirendi, ad editionem hujus opellae me moverunt, sed aliae potius causae, quas exponendo TE in praesenti non morabor. Vtram illam utilem, an inutilem, existimaveris, TVO me submittam Iudicio. Si me errore quodam lapsum invenies, cogita, me esse hominem et Negotiorum multitudine distineri. Si meliora me

A 2

do-

Quo in Causa stuprum nec ve
luntarium nec violentum est.

§. I.

Stuprum in sensu latiori pro quolibet delicto carnis sumitur, in sensu strictiori autem significat deflorationem illicitam. Estque vel voluntarium, quod volenti, vel violentum, quod invitae, per vim inferitur. Illud cum virgine vel vidua, alias honeste vivente, committitur coitu, et consummatur immisione seminis: qua non facta, attentatum solum est. Dixi honeste viventis. Nam in vilibus & corruptis stuprum non committitur. Stuprum enim privatio honestatis est ac pudicitiae. In tali autem prostibulo nulla honestas, nulla pudicitia est; ergo nulla quoque ejus corruptio, nec privatio, locum habet. Stuprum potest etiam committi in eam, quae nec consentit, nec dissentit, sed concubitus plane ignara est, e. g. summe ebriam, profundissimo somno se-

A 3

pul-

de Rind copiam.

pultam. Quo in Casu stuprum nec voluntarium, nec violentum est.

§. 2.

Stuprum differt a fornicatione.

Haec est coitus cum meretrice, quae vagam exercet venerem *). Apud Romanos ea, quae quaestum corporis publice fecit, et multorum libidini patuit, pro meretrice reputabatur. Hodie autem ad ideam de meretrice formandam, non respici solet ad numerum fornicationum, nec quaestum, quem fecit, sed ea pro meretrice habetur, quae alium atque alium promiscue admittit; et nihil interest, utrum femina in domo publica, an privata scortetur, an mercedem accipiat, nec ne? Ergo ea, quae quidem plures admisit, sed successivè et ea, quae cum uno masculino saepissime rem habuit, nec non ea, quae plures quidem promiscue adhibuit,

*) L. 41. & 43. D. de Ritu nuptiarum.

attamen ad bonam frugem iam diu rediit, pro meretrice reputanda non est; Quare masculus, coitum cum tali femina exercens, fornicationem etiam proprie non committit, sed stuprum, quia illa saltim actu meretrix esse non videtur. Glossa, meretricem appellans eam, quae plures, quam 23000. homines, admisit, ridicula dicitur *).

§. 3.

Hicse praesuppositis igitur, non est fornicatio, si quis cum alterius uxore meretricio more vivit, sed adulterium, quod delictum gravius est, fornicatione, nec, si quis cum femina, plures promiscue adhibente, in gradu prohibito venereis rebus operetur. Nam hoc dicitur incestus. Interea idem factum potest esse incestus et simul stuprum, vel adulterium incestuosum, vel for-

A 4

*) Capzov P. IV. C. 28. d. 1. N. 2. 3. et qu. LXX. n. 2.

nicatio incestuosa, ita, ut tunc adsit
concurfus delictorum simultaneus.

§. 4.

Fornicatio potest etiam dividi in
simplicem et violentam. Violenta est,
si meretrix per vim stupretur. At hic
poena ordinaria, quae iure communi
de stupro violento dictata est, locum
non habet, cum leges personae honestae
laesionem, cuiusmodi tamen meretrix
non est, graviozem declarant.

Nonnulli quidem, contrarium de-
fendentes, scribunt, qualitatem perso-
nae non, sed vim adhibitam, poenam
ordinariam post se trahere, ita, ut inter
stuprum violentum & fornicationem
violentam non sit discrimen *). At enim-
vero poena stupri violenti, non tam,
vis adhibitae gratia, lege constituta
esse videtur, quam potius, quod per-
sonae honestae magnum praejudicium
simul infertur. Ratio, cur poena atro-

*) L. 5. §. 7. ad L. Iul. de vi publica,

cior in stuprum violentum constituta, in vi illata et jactura honestatis aequaliter videtur contineri. Hinc etiam violatio meretricis secundum imperatoris mentem stupro violento non accensetur, quamvis poena fornicationis propter vim adhibitam exasperetur *).

§. 5.

Stuprum et Fornicatio delicta sunt publica.

Itaque, qui illa committunt, contra leges peccant et statum reipublicae offendunt; inde Domino Jurisdictionis incumbit, in illa inquirere et ea punire. Ad quam Jurisdictionem vero, superioremne, an inferiorem, pertineat Cognitio de utroque genere delicti, non privati solum, sed et publici, juris est. Sunt quidem, qui dicta genera carnis delictorum ad Jurisdictionem vogteicam trahere volunt, et hoc ideo, quod

A 5 supra

*) Meisteri principia iuris criminalis §. 252.

pag. 141.

stupratores et fornicatores hodie multa vel Incarceratione, puniri solent. Ast haec opinio mihi non videtur esse fundata. Ratio in promptu est. Stuprum et Fornicatio secundum ius Romanum publicis Iudiciis adnumerantur *) cui etiam ordinationes politiae **) aequae, ac ius saxonicum ***), accedunt; nec non illa delicta carnis pro sua Ratione & qualitate, poena relegationis, fustigationis, condemnationis ad operas publicas, vindicari possunt. Nemo in dubium vocabit, quin hae poenae sint criminales et Corpus affligant, etsi, ut hodie causa aliqua dicatur criminalis, necessarium non sit, ut ea praecise & semper poenam corporis afflictivam secum trahat, sed sufficit, eandem ita esse comparatam, ut poena etiam corporis

*) §. 4. Inst. de publ. iud,

**) de A. 1548. Tit. 25. & de A. 1577. Tit. 26. §. 1. & 2.

***) Carpzov. pract. rer. crim. part. 2. qu. 70. N. 48.

poris afflictiva probabiliter in illa locum invenire possit. Origo enim facti, propter quod poena infligitur, an illud ad crimen publicum sit qualificatum, an non, attendenda, ac proin non considerandum, utrum multa pecuniaria, an vero poena corporalis, infligatur*). Et quis nescit, quod poena pecuniaria Fisco applicanda pro criminali habeatur, et aggratiatione Natura delicti haud mutetur? Unde sequitur, Cognitionem et poenam stupri ad Iurisdictionem inferiorem nequaquam referendam esse. Si itaque maxima pars statuum circuli franconici, utpote Ansbac, Baireuth, Bamberg, Hohenlohe, Castell, Oettingen, Schwarzenberg, Rothenburg, Pappenheim, et nobiles de Iurisdictione criminali iuvestiti, delicta carnis supra dicta a Iudiciis criminalibus vindicari faciunt, fundatam intentionem habere, existimo.

Ce-

*) arg. L. 1. C. de Lucr. descr. imp. L. 8. pr. mand. Coler de Proc. exec. P. 2. C. 1. n. 140. Carpz. pr. crim. qu. 109. n. 40. & 62.

Ceterum tamen negandum non est, quin stuprum et a catholicis et ab evangelicis, delictis quidem ecclesiasticis annumeretur, non vero meris, sed mixtis. Unde descendit poena ecclesiastica nempe poenitentia ecclesiastica, vel illius surrogatum e. g. *die Stroh Kranz Gelder*. Haec vero poena non tollit poenam stupri secularem, quia simul est delictum seculare.

§. 6.

Cum stuprum commixtione carnali consummatur, ei Iudici, qui Jurisdictionem loci delicti commissi habet, competit plerumque cognitio sine discrimine, utrum Impraegnatio ex Coitu subsecuta sit, an non; dum haec tanquam effectus delicti ad ejusdem essentiam non pertinet *). Abstrahendo tamen a particulari observantia, et forum delicti et domi-

*) *Meister vollständige Einleitung zur peinl. Rechtsgelehrsamkeit in Teutschland 4. Theil §. IX. pag. 636.*

domicilii, iure communi fundatum est. Utrum vero hoc, an illud in dato Casu competens sit, ex praeventione iudicandum est. Nostris autem in terris viget in praefecturis observantia, Iudicis, apud quem stuprum se manifestavit, forum fundari, adeo, ut remissio delinquentium ad forum delicti non facile concedatur.

§. 7. In delicto stupri indicia ad inquisitionem reputantur sufficientia a) si fama communis, b) si solutus cum soluta reperitur in cubiculo clauso ad coitum dispositus, et Caligas habens solutas, ipsaque femina aperire ostium recusaverit (*); aut c) quando solutus cum soluta sola visus fuit per nemora & vias occultas spatians et simul ipsam exosculans, luxuriosoque tactu & amplexu lascivo premens, d) si penes personam
(*) Menoch L. 50 praesumt. II. N. 11. Mascou card de probat. Vol. I. Concl. 59. N. 10.

vel eum, qui cum illa stuprum commi-
 sisse dicitur, invenirentur litterae ama-
 toriae ita conceptae, ut de confessio-
 ne criminis ex iis constare Iudici possit.
 e) si quis in domo pulchrae feminae oc-
 cultatus fuerit inventus, aut domum
 ejusdem die noctuque frequentare so-
 litus. f) obstructio mensium, g) femi-
 nae appetentia, nausea, h) vomitus
 matutinus, i) ephelides faciei k) lac in
 mammis, ex quibus circumstantiis a Lit.
 F. usque K. enumeratis maxime Imprae-
 gnatio etiam arguitur. Quodsi plura ho-
 rum Indiciorum adsint, Iudex feminam
 stupri vel impraegnationis suspectam,
 examinandi, et si neget, et praesertim
 vilis conditionis sit, adeo per obste-
 trices sacramento obligatas visitandi fa-
 cultatem habet. Cum autem Iudex,
 temere ad visitationem procedens, actio-
 nem injuriarum expectare debeat, quae-
 ritur, quot quantaque indicia adesse de-
 beant, ut ius visitandi adsit? Equidem
 puto, ea tot tantaque adesse debere,

quot et quanta requiruntur ad generalem bonitatis praesumptionem vincendam. Si femina, facta inspectione ventris, innocens reperitur, haec visitatio iacturam existimationis ejus facere haud potest; alio in casu Iudex tamen illam a proposito facinore, e metu ignominiae ordinarie oriundo, quod ex celatione impraegnationis semper praesumendum, avertit.

§. 8.

Sola inculpatio defloratae vel impraegnatae nullam fidem meretur, cum iura nostra omnibus in re propria dicendi testimonii facultatem submove-
rint *), nullumque in propria causa idoneum testem esse voluerint **) sed potius asserenti ejus, quod intendit, probandi necessitatem imposuerint ***) ita, ut paria in iure sint, non esse et
non

*) l. 10. C. de Testib.

**) l. 10. ff. eod.

***) l. 2. ff. de prob.

non apparere, five non probatum esse. Quodsi enim inculpate & accusare sufficeret, quis esset innocens? Femina ejusmodi etiam propriam turpitudinem allegans, assensum non meretur, praesertim si in praejudicium tertii sit *); atque haec etiam obtinent, licet femina in extremo vitae articulo aliquem de stupro vel adulterio inculpaverit **). Licet enim illis, quae homo, dum in extremis laborat, enunciat, plurimum fidei tribuatur, dum eo tempore praesumitur, veritatem dicere, nec immemor esse salutis aeternae; cessat tamen illa praesumptio veritatis, si agatur de praejudicio tertii, cui morientis confessio nullo modo obest ***). Nec plenam ejusmodi designationi mulieris conciliat fidem, quod in stricto partus dolo-

*) arg. l. 5. Co. de cond. ob turp. caus. l. 16. C. de transact.

**) l. 3. §. 1. ff. de Sect. syllan.

***) Mascard de prob. V. I. Conf. 144. per tot.

dolore ab obstetricibus sub comminatione aliqua, vel ficta mortis annunciatione, compulsa sit parturiens, stupratorem indicare.

Idem dicendum, si stuprata aliquem, mediante sacramento, patrem infantis sui designaverit. Sponte enim & in propriam utilitatem iurato quid afferentibus non creditur, cum omnis fere iuramenti vis a delatione dependeat *). Nec fidem merebitur femina, si in designatione variet, vel locum, annum, mensem, diem, ad quod tamen de iure tenetur, exprimere non possit. Ex quibus non difficulter & id colligi potest, ne sacerdotem quidem, nisi alia ad inquisitionem sufficientia concurrunt indicia, ex hac feminae designatione sola suspendi ab officio posse. Nec iudex ex hac sola designatione ad Capturam procedere aut personam stupri, insimulatam in Carcerem rapere aut contra

*) Farin. op. cr. p. 4. l. i. Conf. 43. N. 5.

tra talem ad specialem inquisitionem procedere potest, cum ad id inculpationes sociorum criminis nudae, atque qualitatibus destitutae, nullatenus sufficiant *).

§. 9.

E contrario stupratae inculpatione meretur magnam attentionem, si 1) ea, extra stupri patientiam, illaefae famae, et vitae **); stuprator ab illa designatus contra, talis persona sit, quae in fama vitae honestae non est, et in quam suspicio stupri eadere potest, 2) si talis femina inculpans intelligat, quod, si falso aliquem de stupro secum commisso accuset, poena gravior sibi infligatur ***). 3) si parturiens in mediis partus doloribus in designatione sua constantissime perseveret. Porro ipsi mere-

*) Tabor. Tr. de Confront. D.I. Th. 35.

**) Mev. p. 3. Dec. 73.

***) Lauterb. in Resol. leg. obst. Tit. de iurejur. qu. 2. p. 180.

meretrici aliqua fides habenda esse videtur, si generaliter de Fornicatoribus interrogata, aliquem fornicationis accuset, et focium criminis depingat ab imis unguibus usque ad verticem summum, nec non de loco & tempore, quo delictum perpetratum, aliisque de circumstantiis, ex quibus postea apprehendere potest iudex, an verisimilis sit proditio fociorum, nec non *)? indicet, praesertim si reus etiam talis sit persona, in quam criminis suspicio facile cadere potest, & quando meretrix in Nominatione focii criminis perseveret, eamque non revocet, nec vacillet. Hisce sub circumstantiis Iudex facultatem contra stupratorem vel fornicatorem nominatum procedendi et eum, si suspicio fugae adest, ne Iudicium, si designatus se subtrahat, fiat elusorium, arrestandi, quod multo mitius & civilius est minusque ignominiosum, quam

B 2

incar-

*) Ord. C. art. 31,

incarceratio *). Stuprator autem non possessionatus in arresto est detinendus, usque dum caveat, de Iudicio fisci et Iudicatum solvi, idque vel pignoribus, aut fidejussoribus, vel saltem iurato **).

§. 10.

Quodsi reus factum in examine iudiciali, ut & in Confrontatione ipsa, negat, indicia tamen & praesumptiones urgentes, quas elidere nullo modo potest, contra illum militant & stuprum probabile faciunt, a Iudice Iuramentum purgatorium ipsi imponi potest ***). In Borussia vero vitiata vel deflorata hoc in casu ad Iuramentum suppletorium admittitur ****). Deficiente statuto, res est

*) Mev. p. 3. dec. 73.

***) Carpz. Iurispr. eccl. l. 2. def. 241.

****) Brunemann in Iure eccl. protest. i. 2. Cap. 18. §. 29.

*****) *Entwurf eines allgemeinen Gesetzbuchs für die Preussischen Staaten §. 802. 803.*

est arbitrii Iudicis. Nam Iudex, si major perjurii metus ex parte Rei, quam defloratae, apparet, quamvis argumenta ab hac allata ambigua sint, secundum Hadriani in L. 3. §. 2. de Testibus praeceptum, ex animi sui sententia, quid, aut credat, aut parum probatum sibi opinetur, aestimare, et, si animus magis in defloratae partes propendeat, hanc ad Iuramentum suppletorium admittere debet.

§. II.

Stupratori, exceptione fornicationis, vel congressus cum aliis, contra defloratam utenti, regulariter incumbit onus probandi. Per conjecturas leviores tamen e. g. per munuscula ab aliis viris accepta, nil probatur, ne quidem ad effectum jurisiurandi purgatorii. Probatur autem per indicia graviora e. g. quod stuprata cum alio in uno lecto cubuerit *).

B 3

§. 12.

*) Leyfer spec. 583. med. 21. 22.

§. 12.

Stuprata tamen, quae inculpationem suam circumstantiis & praesumptionibus suffulcire non potest, adeo, ut stuprator designatus sine Iuramenti purgatorii praestatione ab inquisitione absolvatur, actionem civilem sibi competentem, quae ad satisfactionem privatam, & alimentationem infantis, tendit, haud amittit; sed potest potius, hac absolutione non obstante, civiliter agere contra stupratorem, & ad fundandam actionem suam omnibus Remediis probatoriis uti, quae ius civile permittit; quare illa etiam Iuramenti delatione gaudet. Quamvis enim olim de eo dubitatum, atque a multis, jusjurandum in Causis famosis deferri non posse, creditum fuerit; vicit tamen tandem in Collegiis & Iudiciis ea sententia, quae iuramentum in Causis famosis, si civiliter agatur, deferri permittit, tanquam juri convenientior. Verum

rum isthaec via, quam trita, plana & ingressu facillima quoque sit, infelicem tamen semper fere habet exitum. Rei enim, postquam semel negare coeperunt, rarissime jurisiurandi religione ab hoc proposito absterrentur. Ex centum Reis, quibus iusiurandum de stupro delatum fuit, unus forsitan erit, qui confiteri, quam iurare, malit. Reliqui in hac summa hominum corruptione intrepidi iurabunt, parum solliciti de futuris conscientiae expurgiscentis morsibus. Ideoque Iuramenti delatio dissuadetur et melior ostenditur probatio, nempe artificialis, seu per conjecturas, quae, quamvis primo intuitu infirmae videantur, tamen in unum collectae aliquando juriurando suppletorio aut saltem purgatorio locum faciunt, quo ultimo iuramento aetrix plus fructus, quam ex delato, capit. Nam deflorata a iuramento Calumniae, quod in delatione praestandum erat, se liberabit & spem habet, Reum, maxime si facto

aliquo suo suspicioni causam dedit, in expensas, quae propter iurisjurandi delationem semper compensantur, damnatum iri.

Caeterum adhuc est monendum, quod stuprata etiam actionem civilem, de qua fermo erat, elapso post stuprum quinquennio, instituere possit. Lex Iulia enim, ex qua quinquennii praescriptione poena stupri tollitur, ad interesse partis et actionem civilem extendi nequit *).

§. 13.

Interdum contingit, ut persona quaedam de aliquo fornicationem falso criminetur, quo in casu, illa, ob dolum atque alias concurrentes circumstantias, non tantum ad Revocationem vel deprecationem accusato faciendam adigi, sed etiam incarceratione, vel relega-

*) Carpz. pr. rer. crim. p. II, qu. 58. n. 45. 46. 47.

legatione, vel adeo poena corporis afflictiva, coerceri potest*).

§. 14.

Ad mala majora evitanda, fornicatio apud Romanos, usque ad imperatores christianos, extra poenam erat, quum lupanaria publice tolerarentur, ob rationes politicas; nunquam autem virtutibus accenserentur, ut quidem rite iudicat Leyser spec. 581. med. 16. Omnes meretrices apud Aediles Nomina profiteri sua debebant, ad decimas vel Censum pro lactis praestandum, quem vulgo dicunt: *Huren Zoll*, alias multabantur, aut bonis, aut aliquando exilio **). Mulieres quaestuariae tamen infames erant ***) ac vestitu

B 5

pecu-

*) L. 13. D. 1. 22. C. ad L. Iul. de adult. L. 43. de R. N. l. penult. de his, qui not. infam. l. 15. de injur.

**) Liv. lib. 10. 25.

***) L. 43. §. 4. de R. N. Pr. ff. de his, qui not. infam.

peculiari a matronis honestis discernabantur.

Frequentatio lupanarii quidem cum aliqua poena non erat conjuncta; attamen a Censoribus notato, qui lupanaria frequentabat, munus publicum quaerenti objiciebatur ut vitium *).

§. 15.

Majores nostri fornicationem a stupro accurate non distinguebant, sed delictum carnis apud eos generatim existimabatur pro vitio magno **). Stupratores ad pecuniariam compositionem adegerunt: Stupratas aut infamia notabant, aut haereditatis parentum exsortes esse jubebant ***). Politiae ordinationes imperii de 1548. & 1577. prohibent quidem fornicationem, sed ejusdem poenam accurate non confi-

*) L. 25. C. ad L. Iul. de adult.

***) Tacit. de moribus germanor. C. 19.

****) Heinecc. in Elem. Iur. German. l. 2. §. 176.

stituant, unde de fori usu poenae arbitrariae locus est. In masculino poena est carceris; eademque intuitu meretricis locum habet, si clam exercuit artes suas; Si autem palam hoc fecit, relegari solet. Tolerantur tamen, in majoribus praesertim civitatibus, academiis, partim connivendo, partim publica auctoritate, ut alia mala evitentur,

Interdum quoque fastigatur, si nuda in loco publico se prostituit, vel si morbo gallico, similive tabe, alios infecerit. Interim nec hoc in supra dictis, aliisque, locis observatur, nec semper observari potest; quoniam ejusmodi morbis infecti sua mala supprimentes impediunt, quo minus ad magistratus aures pervenire queant. Optandum igitur esset, ut infectae ejusmodi mulieres magistratui indicarentur. Meretrices etiam a vicinis ex vicinia expelli possunt.

§. 16.

Mulier quaestuarium non potest aliquid a fornicatore exigere, neque contra hunc ad infanti alimenta praestandum, neque ad solutionem ejusdem pecuniae summae, quae illi in concubitus praemium promissa est, de jure agere *), attamen ad Retraditionem mercedis, a fornicatore semel acceptae, adigi nequit **).

§. 17.

Apud Romanos, stupratores honesti dimidiae partis bonorum publicatione, viliores corporis coercitione & relegatione ex lege Julia de adult. puniebantur ***). E contrario stuprata, reputabatur jam satis punita, intuitu amissi

*) L. 26. de V. O. L. 8. ff. & L. 1. §. 5. de Condict. ob turp. Caus.

**) L. 3. L. 4. §. 3. de Condict. ob turp. Causam.

***), §. 4. Inst. de publ. iudic. L. 1. §. 2. de extraord. crimin. Baeser de poen. stupri Giesl. 1736.

amissi honoris sui *). Ius canonicum vero **) sanciebat quidem de stupro poenitentiam ecclesiasticam, quae tamen postea ejusdem fini non amplius respondebat, dum ea redimi poterat ***). Ergo stuprum secundum juris canonici principia pro delicto ecclesiastico existimabatur, in quod tantum a foro ecclesiastico animadverti poterat ****). Hinc factum est, ut in C. C. C. de punitione stupri voluntarii nihil sancitum sit. Cum vero multi per Reformationem meliorem rei cognitionem accepissent, stuprum trahebatur ad iudicia secularia. Nam id pro tali delicto, quod a Iudice ecclesiastico tantum coerceri potest, amplius non reputabatur. Ast in multis locis tamen iudicia ecclesiastica in possessione

*) L. 20. C. ad l. Iul. de adult.

**) C. 2. X. de adult. C. 3. X. de poenis.

***) *Kreis von dem Archidiaconal Wesen des Hochstifts Osnabrügge* p. 271.

****) *Quistorp Grundzüge des Teutschen peinlichen Rechts* §. 476. p. 741.

essione vel quasi iuris stuprum cognoscendi et id Censura ecclesiastica coercendi manebant. Ita evenit, ut in ejusmodi locis, stuprum crimen habeatur mixtum, quod duplici modo punitur.

§. 18.

Quod attinet poenam, quae a stuprum committentibus hodie sumitur, scilicet in Judicio seculari, haec fere arbitrio Iudicis ubique locorum relicta est; tamen hoc cum discrimine, quod ea, elapso quinquennio, secundum legem Iuliam locum non amplius habeat. Nam publicatio bonorum dimidiae partis hodie cessat. In nostris Terris stuprum ordinarie vel poena pecuniaria, vel condemnatione ad operas publicas (*zum Chaussée Bau*) secundum regulam iuris: qui non habet in aere, luat corpore, coercetur. Si autem stupro aliae circumstantiae, delictum aggravantes, accedunt, poena ad fustigationem, quinimo ad ultimum suppli

plicium extendi potest *). Attamen pu-
to, hanc tantum tunc obtinere, ubi
stupro aliud Crimen capitale accedit,
e. g. crimen laesae majestatis vel Su-
perioritatis territ.: Haec autem poe-
na proprie non dici potest poena stu-
pri. Nam cum hoc in casu^o adsit con-
curfus simultaneus et stupri et criminis
laesae Majest. et utriusque quidem poe-
na in se promerita sit, propter con-
cursum vero poena major minorem
plane absorbeat, atque hac ratione
poena criminis laesae majest. poenam
stupri absorbeat, poena absorpta
vero plane cesset: posito hoc casu, nul-
la prorsus stupri, sed sola maioris de-
licti, poena adest. Ita etiam gravius
punitur Stuprator 1) si stuprum do-
lo vel aliqua violentia commisit, vel
alia delicta, nimirum incestus concu-
rant', 2) si Stuprator stupratae obser-
vantiam debuit, velut si famulus heri
filiam

*) Meisteri principia iuris criminalis §. 243.

filiam vel forem stuprat, 3) ob sanctitatem loci, si quis puellam in Convictu, vel aula principis, viventem carnaliter cognoscit, 4) si stuprata in stupratoris potestate fuit e. g. si curator cum pupilla, vel Ludimagister cum discipula, rem habuit, vel si quis mulierem captivam, custodiae suae commissam, stuprat. 5) Si stuprum intra annum luctus commissum propter confusionem sanguinis, habita tamen temporis mortis conjugis ratione; 6) si stuprum puellae impuberi, licet consentienti, illatum. Nonnulli quidem I. Cti sunt, qui etiam volunt, ut stuprum Iudaei cum christiana perpetratum poena corporis afflictiva coerceatur *). At enimvero hic nulla alia poena, quam ea, quae communiter contra stuprum valet, locum habere potest, nisi circumstantiae singulares & atro-

*) Carpz. qu. 69. n. 43. qu. 76. N. 66.
Harpr. dec. 51. N. 25.

atrociores duriolem poenam exigant *).

§. 19.

Poena stupri & fornicationis ordinaria obtinet, licet feminis immiffio actualiter non fecuta fit. Nam utrumque delictum pro consummato habetur, dum modo immiffio membri virilis per utriusque delinquentis confessionem probari poffit **). Attamen mitigatur poena, a) fi stuprum non consummatum, fed attentatum, b) fi quis illud non dolose, fed culpose, commiffit, c) fi vel personae desponsatae ante benedictionem sacerdotalem sese commiscuerint, deinceps matrimonio iungantur.

*) *Struben in den 4. Theil der rechtl. Bedenken* N. 110. Hommel *Rhapsod. quaest. in foro quotid. obven. dec. obs.* 426.

***) *de Boehmer ad artic. 121. C. C. §. 19. Quistorp Grundsätze des teutschen peinl. Rechts 1 Theil §. 473. p. 737.*

gantur. Hoc proprie dicitur concubitus anticipatus, cuius poena est pecuniaria modica, quae plerumque prorsus cessat, si Uxor post 182. diem infantem peperit, quia Partus die 182. editus habetur pro legitimo, sicut quisvis septimestris. Si tamen concubitus anticipatus rite probatus est, nihil, ut mea fert opinio, refert, quo tempore Uxor pariat. Quod enim ejus poena cesset, si uxor post diem 182. ab inito matrimonio pariat, hanc habet rationem, quia hoc casu concubitus, ex quo Uxor concepit, durante matrimonio contigisse praesumatur. Sed cum tamen haec praesumptio cesset, si vel utriusque confessione vel alia probatione de anticipato concubitu constat, quandoquidem praesumptioni tantum in dubio locus est: tunc poenam anticipati concubitus non cessare patet. Nam, ubi delictum, ibi poena.

§. 20.

Supra jam deduximus, Cognitionem de stupro & fornicatione ad Iudicem secularem Iurisdictionem superiorem habentem regulariter pertinere. Datur etiam casus, ubi impraegnata ad satisfactionem privatam agit, quando stuprator, Iuramentum purgatorium praestitit, vel alio modo a poena se liberavit; hoc in casu actio quidem in foro civili institui potest. Ast instituta contra stupratorem semel inquisitione, stuprata adhuc potest actione civili ad dotem vel alimenta experiri, atque uterque processus simul tractari*); Unde in Principatu baruthino stupratae in foro criminali adjudicantur 8. fl. pro puerperio & satisfactione, excepto tamen casu, si deflorata ad consummationem matrimonii promissi agit; nam hujus causae decisio pertinet ad confistorium.

C 2

§. 21.

*)Bertoch prompt. Iur. sub voce stuprum
§. 46.

§. 21.

Iam §. 17. diximus, Romanos stupratam propter amissionem honoris sui jam satis punitam, existimavisse. Verum enimvero hodie ea, secundum fori Usus similiter puniri solet; attamen in nonnullis foris obtinet Consuetudo, stupratorem, ob inopiam stupratae, expensas iudiciales & multam pro ea solvere debere, id quod etiam aequitati conveniens esse videtur; haec aequitas in eo sita est. Stuprator in dubio stupratam seduxisse praesumitur. Igitur partim qua delinquens, partim qua seductor et socius stupratae spectandus est, et ei et proprium et alienum delictum imputatur. Quatenus proprium delictum spectatur, propriam poenam luit. Qua socius stupratae pauperis in causa est, damni, quod Iurisdictionis domino inde oritur, quod propter stupratae insolventiam poena, quam pauper stuprata solvere debuisset, carere debeat.

debeat. Id vero damnum socium refarcire, omnino aequum est.

Impraegnata etiam, si pauper sit, neque ante, neque post puerperium saltim tam diu, donec infans a lacte depellatur, victum quaeritare, neque Expensas baptismi quidem solvere potest. Ergo si parvum Satisfactionis quantum ipsi non maneret saluum, sed de suo adhuc plura solvere deberet quam praestare potest: stuprata, omni misericordia digna esset, ut ideo aequitas naturalis exigat, se operam dare, suam conditionem duram, ad infanticidium cavendum, quod fieri potest, tolerabiliorem facere. Stuprator autem est non tantum causa physica sed etiam moralis, ideoque etiam in sua Conscientia obstrictus, miseriam stupratae lenire, et potest etiam tantum pecuniae, quantum pro stuprata ratione expensarum solvit, facilius acquirere; et adhuc in nostris Terris habet beneficium, sese ab alimentatione partus per numerationem 20. fl. (§, 32.) in

C 3

totum

totum se liberandi, licet in aliis Regionibus siuprator majus quantum praestare cogatur. De his 20 fl stupratae annuatim non amplius, quam 2. fl. solvuntur, cum quibus ei impossibile est, infantem alere, si alia subsidia ei desunt, nec facile acquiri possunt.

§. 22.

De Infamia ex stupro oriunda quatuor sunt diversae Juris Consultorum sectae. Quidam illorum infamiam propter stuprum irrogari, plane negant. Alii infamiam facti quidem ex stupro oriri, sed illud aditum ad honores & Collegia modo praeccludere, non vero ab iis, quae quis iam obtinuit, remove, dicunt. Iterum alii solam quidem Infamiam facti admittunt, sed hanc & ab officiis obtentis & obtinendis excludere perhibent. Denique alii infamiam Juris, quae reum omnibus honoribus & Collegiis indignum faciat, ob stuprum irrogant. Enimvero hae diversae opinionones

niones se fundant in jure Romano, cuius principia vero moribus nostris in substrato non valent, quia iudices fornicationem & stuprum, deficientibus aliis circumstantiis, delictum aggravantibus, poenis pecuniariis vel Carceris persequi solent *). Etiam in Germaniae provinciis multa exempla citantur, ubi stupro infamia non irrogatur; viget consuetudo fere universalis, vi cuius nemo, qui stuprum commisit ad testimonium perhibendum incapax est **), nec iura Collegii opificum amittit, nec de gradu dignitatis vel officii dimoveri solet ***); Nisi sint Pastores et ejusmodi personae, in quibus stuprum, magnum scandalum aliis praebet, quales sunt Cultores Theologiae et Candidati ministerii, qui, si contra sextum peccarunt, vitae genus mutare coguntur;

C 4
*) Mev. ad Ius Iubec. P. 4. Tit. 4. art. 1. p. 796-

**) Pufendorff Tom. 2. obs. 18.

***) de Cramer Tom. 4. obs. 1137.

tur; interim tamen non fiunt infames *). Nam tantummodo hoc in Casu infamiae locus datur, si talis poena decernitur, quae infamiam secum trahit, & si quis cum aliqua persona, meretricio more vivit. Haec infamia tamen facti, non autem iuris est, quae etiam cessat, si quis a vita turpi desistit et matrimonium ineit **). Concubinatus multis in locis vix infamiam facti producit.

§. 23.

Praeter poenam, quae stuprum sequitur, stuprator etiam obligatus est, 1) ut foeminam stupratam ducat vel dotet, 2) ut infanti ex stupro procreato alimenta subministret. Quoad primum scribit quidem Carpz. in pract. rer. erim. p. 2. qu. 68. N. 4. quod Ius divinum forense requirat, ut stuprator

stupra-

*) *Struben in dem 2. Theil der rechtl. Bedenken N. 90.*

***) *Berger. Oecon. Iur. L. I. Tit. 2. Th. 14. N. 3.*

stupratam ducat et dotet, allegat locum ex Exod XXII. v. 15. 16. & 17. & Deut. XXII. v. 29. At conjunctio copulativa *Et*, minime in lingua originali est invenienda. In priore loco citato sermo est de stupro voluntario, quod indigitat verbum *התפא* persuaserit vel pellexerit eam. Neutiquam vero in stupratoris arbitrio erat, utrum defloratam in Uxorem ducere aut dotare vellet. Ius eligendi pater habebat. Si hic consentiebat, filiam suam Uxorem stupratoris fieri, tunc hujus erat, eam qua talem accipere et dotare.

In posteriori loco autem obligatus erat, defloratae tantum pecuniae iuxta modum dotis numerare, quantum virgines accipere consueverunt.

In Deut. XXII. v. 28. 29. vero manifeste de stupro violento sermo est, id quod intelligitur per verbum *השפח* comprehendit vel violavit eam. Hic stuprator patri puellae, vi stupratae, dare tenebatur quinquaginta siclos argenteos & insuper ducere virginem defloratam

floratam sibi in Uxorem. Quodsi ita Ius canonicum sequatur Ius mosaicum, ut stuprator nempe defloratam in Uxorem ducere et dotare debeat*), id secundum proprium sensum legis mosaicae, tanquam Relati interpretaendum esset. Moribus hodiernis stuprator stupratam aut ducere aut dotare tenetur. Hoc in certo respectu fundatum est, idque tam ex jure Romano, quam canonico et stuprator, qua debitor, gaudet electione **). Ratio obligationis stupratoris in eo sine dubio quaerenda est, quod ob fragilitatem sexus muliebris, femina a masculino ad stuprum seducta praesumitur. Facto coitu illicito haec obligatio ipso iure adest, quamvis de hoc tempore stupri nulla facta sit mentio. Nec ea etiam cessat, licet per non factam seminis immisionem stuprum non consummatum sit. Sufficit 1) immisionem

*) Cap. 1. & 2. X. de adult.

**) Reinharth de Iur. eligend. ex oblig. altern. Erforth. 1711.

nem membri virilis in vulvam subsecutam esse, etiamsi mulier inde partum non conceperit, nec ansam stupro praebuerit, 2) etiamsi vidua sit. In seductione enim ad coitum ratio fundata est. Onus ad dotandum ipsum transit ad haeredes. Huic obstare quidem videtur, quo minus actiones ex delicto transeant ad haeredes.

At, quamvis hoc in jure Romano fundatum est, jus canonicum tamen ab illo discedit*). Secundum posterius enim, haeredes tenentur ex Massa haereditatis, satisfactionem praestare, sit actio ad hanc a deflorata jamjam instituta, nec ne. Haeres vero electionem non habet, defloratam Uxorem sibi adjungere, sicut Leyser spec. 58 med 13. contendit, quia alternativa obligatio, tantum in favorem defloratae, stupratori imposita est. Quando stuprator moritur, nihilque relinquit, tunc illius haere.

*) Cap. ult. Decr. de sepultura Cap. 5.
Decr. de Raptu.

haeredes obligati non sunt, stupratam dotare. Cessat etiam obligatio ad dotandum morte stupratae, adeo, ut illius haeredes contra stupratorem ad dotem consequendam agere nequeant, nisi actio, illa adhuc vivente, instituta iam esset.

§. 24.

Vi regulæ stupratori est electio, stupratam vel ducendi vel dotandi. Ast haec electio locum non habet 1) quando mulieri matrimonium promissit & illa sub spe matrimonii promisi in concubitum consensit *), aut 2) si stupratae nullam satisfactionem ex propriis bonis, vel impositum satisfactionis quantum, intra spatium datum, praestare nequit **). In utroque enim casu stuprator praecise stupratam ducere cogitur. Hoc confirmat quidem principium conjugii coacti, et coactio abso-

*) Boehmer ad Carpz. qu. 68. N. 10.

***) Wernh. p. 2. Enunc. 364. Berger Oec. Iur. L. XII. Tit. 2. §. 4. N. 7.

absoluta repugnat prorsus naturae & omnibus matrimonii finibus. Interim vero stuprata saltem, si ad consummandum matrimonium agat, per sententiam & de iure pro uxore stupratoris effret declaranda. Cardo causae tum in eo vertitur, utrum stuprator se accomodabit, per copulationem sacerdotalem matrimonium consummare, nec ne? In casu posteriori, matrimonium quidem per divortii sententiam iterum dissolvi poterat, stupratae tamen nihilominus jus manere debebit, omnibus separatae Uxoris juribus fruendi; haec effret, ut opinor, indemnificatio, quae stupratae a stupratore, expectanda, et quae magno detrimento, quod illa per stuprum, ratione futurae fortis suae, perpeffa est, conveniens effret.

§. 25.

E contrario vero stuprata, ad consequendam dotem, actionem instituere potest

potest, si stuprator post stuprum Com-
missum, aliam in matrimonium ducit.
Nam dos est solvenda pro aliqua in-
demnitate de floratae in compensatio-
nem denegati matrimonii, quia illi,
per stuprum, occasio, pro re nata
opportune nubendi adempta est. Ex
quo sequitur, ut 1) stuprata dotem
exigere possit, licet ea, ob suorum
parentum pauperiam, conjugii suo nul-
lam adferre potuisset dotem 2)
ut ea dotem, tanquam rem suam pri-
vatam, acquisiverit, et in tali qualita-
te suis haeredibus relinquere possit,
3) ut quantitas dotis non secundum
stupratoris statum, illiusque bona, sed
Potius eo respectu consideretur, quan-
tem dotem ea, aut ut vidua, aut ut
virgo, actu jam acceperit, aut acci-
pere potuisset, si ante stuprum more
honesto nupsisset. Si stuprata plane
opibus esset destituta, illius status est
ponderandus, et dos iuxta eum de-
terminanda. Reo vero parum pro-
dest,

dest, quod mediocria tantum possideat bona, eique parum de illis tunc restet, si satisfactionis quantum praestare debeat *). Tenetur stuprator hanc dotem mulieri stupratae solvere statim post stuprum illatum. Neque enim necesse est, ut expectetur tempus nuptiarum ipsius puellae. Tum quia poena est, tum quia fieri posset, ut mulier stuprata nunquam inveniret virum, & ideo stuprator remaneret impunitus, quod sane iniquissimum esset.

§. 26.

E contrario stuprator certis in casibus, nec ad dotandum, nec ducendum, obligatur. Huc pertinet a) si ipsa deflorata per suam propriam vitam dissolutam, aut per peculiarem lasciviae gradum, stupro occasionem dedit **) b) si postea stuprum cum alio

*) Schorch sent. 231. n. 13. Mey. ad Ins
Lubec p. 4. Tit. 4, art. 1. N. 24.

**) Leyser spec. 583. N. 12.

alio denuo commisit *) c) si tem-
 pore concubitus stuprator cum puel-
 la, vel vidua, de certo pretio con-
 venit, quo contenta esse cogitur stu-
 prata, quae tanquam meretrix pro cer-
 ta mercede pudicitiam profituit **),
 d) si in designatione patris variat,
 ***) tunc enim ex confesso obstat ex-
 ceptio fornicationis e). Si porro stu-
 pratorem electione inter ducendum &
 dotandum ei competente privavit, &
 antequam hic se declaravit alii nup-
 sit ***), attamen hanc electionem stu-
 prator quoque amittit mora, ab illo
 in eligendo contracta, ita, ut liberum
 deinceps sit aëtrici, alii nubere et ul-
 hilofecius petere dotationem †) f)
 si

*) Berger oecon. I. L. 3. Tit. 2. Theo, 4.
 N. 7.

***) Mev. ad I. Lub. l. 4. T. 5. art. 1. n. 26.

****) Hommel raps. suppl. obs. 579.

****) Boehmer in Iur. eccl. prot. T. de
 spons. §. 55.

†) Berger. c. 1.

si stuprator stupratam in uxorem ducere paratus est, ea vero nuptias renuat *), g) si stuprata a marito, vivente adhuc ejus conjuge, sub spe matrimonii se impraegnari permittit **)

§. 27.

Progrediamur nunc ad secundam obligationem stupratoris, id est, ad infantis alimentationem. Leges civiles imponunt cuilibet patri, consequenter etiam stupratori, onus, infantem suum alendi, secundum illud tritum: *Wer Kinder zeugt, muss sie auch ernähren.*

Ratio in promptu est, ne scilicet reipublicae onus alendi imponatur. Huic enim multum detrimenti exinde nasceretur, si omnes infantes, quibus parentes vitae necessaria denegant, alere tene-

*) Ziegler ad Lancell. l. 4. Tit. 8. §. 3. verb. si vero pater.

***) C. C. X. de eo qui dux. in matrim. Boehmer in iure eccl. prot. l. 4. Tit. 7.

§. 5.

teneretur. Quamdiu igitur parentes, legitimi aut illegitimi, in eo statu sunt, ut liberorum suorum vitam, conservare queant, ab obligatione illos alendi nequitiam sunt liberi. Haec obligatio manet etiam 1) si maxime stuprata satisfactioni suae renuntiasset, 2) si de alimentis in praeiudicium infantis transigisset. Nam per ejusmodi transactionem infans non obligatur, nisi matris haeres sit. Stuprator etiam ad transactionem cum stuprata propter infantis alimenta in vitam, in hujus incommodum nunquam provocare potest *). Nec infanti praeiudicium oritur, si stuprator in transactione paternitatem neget, sed unice pro redimenda vexe aliquid pollicitus sit. Ex hoc oritur potius praesumptio juris, ut pro patre infantis tamdiu habeatur, donec contrarium probetur **).

§. 28.

*) Boehm. Conf. & dec. Tom. 2. Resp. 584. n. 10.

**) Leyser spec. 583. med. 1. & Coroll. 2. Boehmer Tom. II, Resp. 584. N. 10.

§. 28.

Quamvis stuprator ad alimentatio-
nem partus obstrictus est, tamen ei
competit beneficium competentiae, et
tunc stupratae soli onus alendi incum-
bit, si pater ipse bonis plane est desti-
tutus *). Illa obligatio vero praesup-
ponit, quod stuprator vel infantem
ipsum pro suo proprio declaret, vel
quod probatum sit, ejus patrem esse.
Sufficit jam, si concubitus illicitum
non neget, aut si ille probatus sit;
stuprator tamen ad alendum infantem
haudquaquam obstrictus est, si proba-
re possit, infantem ex illicito suo com-
plexu prorsus existere non potuisse. Ne-
cessarium vero non est, ut tempus Na-
tivitatis accurate in tempus concubitus
incidat. Quodsi enim infans, septimo,
vel undecimo, vel initio demum duo-
decimi mensis nascatur, stuprator illum

D 2

pro

*) Richter part. II. dec. 18. N. 33. p. 249.
Wernh. suppl. ad part. VII. obs. 85.

pro suo agnoscere atque alere tene-
tur *), nisi stuprata de fornicatione
cum aliis sit suspecta, quo in casu stu-
pratori alimentatio injungenda non est,
priusquam Iuramento stuprata se a suspi-
cione, purgaverit. In nostris terris
ille pro patre infantis declaratur, si
stuprata elapsis post concubitum 29.
septimanis pariet **).

§. 29.

Cum exceptione congressus cum
aliis stuprator ab alimentatione partus
haud se liberare potest, ne quidem, si
probet, stupratam tempore conceptionis
cum pluribus rem habuisse; nam hoc
stupratae quidem ratione satisfactionis
nocet, partui vero nullo modo prae-
judicium facere potest: dum potius se-
cundum indubitata juris effata plu-
res

*) Beck de eo quod iust. est circa stuprum
p. 215 et 225.

**) Corpus Const. Brand. Culmb. P. II. vol.
II. p. 271.

res stupratores ad alimentationem partus in solidum obligati sunt *), nisi ex collatione temporis partus et concubitus probabiliter de patre constet, tunc is, qui praesumptive pater est, solus alimenta praestat. Etsi hoc ipso fori usu confirmetur, tamen I. C^{tus} Beck l. c. 198. opinionem contrariam defendit. Interim negandum non est, impraegnatae alimenta pro infante aliquando peterè non posse, si cum pluribus concubuerit, ideoque ipsamet tunc infanti alimenta praestabit, quae alias, patre non existente, spurium & vulgo quae fitum alere tenetur **).

§. 30.

Post mortem stupratoris ejus haeredes obligati sunt, infantem alere ***)

D 3

at

*) Quistorp. *Grundsätze des teutschen peinl. Rechts 8 Abschnitt* §. 482. p 756.

**) Surd. de aliment. Tit. I. qu. 15. n. 11.

***) Boehmer in *lure eccl. prot.* l. 5. T. 16.

§. 14.

at ab illis aequè minus, quam ab ipso stupratore dependet, quo & quali modo partum alere velint *). Nonnulli Juris Ctorum affirmant quidem, patrem & avum stupratoris, licet illius haeredes non sint, obligatos esse ad alimentatorem a filio aut nepote extra matrimonium geniti infantis **). Alii vero defendunt contrarium, & horum opinio verior esse mihi videtur, quia 1) pater respectu talis partus semper incertus est, & si stuprator etiam illum pro suo agnoverit, haec agnitio in tertii praedictum haud vergere potest; quia 2) pater aut avus ne quidem obligati sunt, alimentatorem infantis a legitima praestare ***) , dum leges de legitima vi-

ventis

*) Strick.us. mod. Tit. ad l. Iul. de adult. § 27.

**) arg. L. penult. de agnoscend. vel alend. lib. de Boehmer ad Carpz. qu. 68. obs. 12. Rudinger de avo pater. ad aliment. nepot. illeg. praest. obstruct. Erf. 1729.

***) Wernh. Enunc. For. P. I. Enunc. 211. N. 7.

ventis tacent *). E contrario vero stupratae parentes vel avi de regula ad alendum infantem obstricti sunt **) id valet tamen unice hoc in casu, si pater vel deficit, vel bonis ad praestanda alimenta careat.

§. 31.

Obligatio infantem alendi incipit cum illius nativitate, quamvis nonnulli statuunt, quod post triennium demum stuprator infantem alere teneatur secundum versiculum:

mater alit puerum trimum, trimoque
minorem,
majorem vero, pascere patris erit:

obligatio tamen tunc demum cessat, quando partus se ipsum alere, vel opificium addiscere potest, communiter ad annum

D 4

duo-

*) Thomas. de Legitima vivent.

**) arg. L. 5. §. 2. et L. 8. de agnoscend.
vel alend. lib. Hellfeld Iurisprud. forens.
§. 1289.

duodecimum completum *), quia puer idoneus & aptus jam videtur ad opificium, & sic sibi victum parare potest. Idem est in puella: aequae enim & illa ad servitia post 12. annum adhiberi potest. Haec obligatio autem tantum in se involvit mere naturalia sic dicta alimenta, quippe quae prorsus ad vivendum necessaria sunt, adeo, ut tali infanti alimenta civilia non porrigantur **) plerumque tamen ad illa etiam referuntur puerperii impensae & lura stolae, ratione baptismi, quinimmo impensae funebres, si infans de vita discedat ***).

§ 32.

Quantum pecuniae alimentorum loco dandum sit? arbitrio iudicis relictum est, nisi alimenta in statutis sint

*) Stryk. us. mod. Tit. ad L. Iul. de adul §. 23.

**) Wernh. P. III. obs. 49.

***) Lauterbach Coll. Theor. pract. Tit. ad l. l. de adult. §. 47.

sint determinata. Iure baruthino, stuprator 20. fl. frl. alimentorum loco ad cassam ergastuli solvere tenetur, de quibus, ut supra iam monitum, infans annuatim duos florenos a iudice, qui de stupro cognovit, accipit. Iure communi vero cessat quidem morte infantis etiam obligatio stupratoris ad alendum: distinguitur tamen, utrum certa pecuniae summa loco alimentorum sit promissa, an vero stuprator alimenta quotannis, vel singulis mensibus praestet? priori in casu, si certa summa pecuniae loco alimentorum promissa, tum integra ea debetur, quamvis infans post paucos annos moriatur: posteriori autem in casu, si nulla certa summa promissa, sed alimenta statis temporibus infanti exhibentur, tunc, infante mortuo, mater alimentorum nomine nihil amplius a patre postulare potest *).

D 5

tur

*) Finckelth. obs. 102. n. 25. seq.

tur quoque filio alimenta ob ingrati-
tudinem. Nam ex quibus causis filius
exhaeredari potest, ex iisdem etiam
ei alimenta denegari possunt *)- Ne-
que hoc contra naturam est, quippe
ut natura aequum est, filium in lucem
editum alere; ita rursus aequum est,
filium esse memorem sui officii, ne
paternam pietatem usque offendat. In-
gratitudo enim tollit debitum Naturae.
Et recte pieque scriptum reliquit Bern-
hardus, quod ingratitude sit ventus
urens, siccans fontem misericordiae,
rorem pietatis & fructum gratiae.

§. 33.

Partus praecise apud matrem non
est educandus, sed stupratori ejusve
patri permitti potest, ut ipse partum
recipiat & alimenta eidem suppeditet,
modo

*) l. si quis a liberis §. item iudex ff. de
agn. & al. lib.

modo securitatem praestet de partu probe educando **).

§. 34.

Coronidis loco adhuc moneo, quod, si nemo adest, qui ad partum alendum de jure cogi possit, Iudicium ad alendum in subsidium teneatur, nisi forsan orphanotrophia & domus expositorum sumtibus aut publicis, aut privatis, instituta sint, qualia multis in locis inveniuntur. Instituta haec maxime laudanda sunt. Nam primo infanticidia, si non omnia, multa tamen, impediuntur. Quod si enim femina nimio lasciviae oestro ducta ex concubitu illicito gravidam se sentit, graviditatemque occultare potest, partum in ejusmodi domum clam mittit, nec honoris externi jacturam metuit. Eodem modo evitantur quoque expositiones

**) Stryck us. mod. Tit. ad L. Iul. de adult. §. 27.

tiones infantum, quorum vita in periculo est, si nemo de illis recipiendis sollicitus, aut si iusto tempore non inveniuntur. Ut taceam, quod a voracibus bestiis quoque non sint tuti. Tandem et hoc commodum praestant, quod honoratiores & ditiores partus suos clandestinos cum cērtis signis, quibus cognosci et suo tempore repeti possint, atque cum certa pecuniae summa ad eos melius alendos & bene educandos, in ejusmodi loca tuto mittere queant. Optandum esset, ut in generis humani solatium atque salutem ubique ejus fortis refugia existerent!

§. 35.

Discussis sic, pro virium mearum modulo, quae circa fornicationis et stuprationis delicta leges humanae et divinae positivae immo et consuetudines locorum statuunt, calamum posueram. Sed quaestionis passim ventilatae, quid jus naturae de his et
 simi-

similibus delictis disponat, recordans, labori manum denuo ut admove-rem, necessarium duxi. Ingenue autem statim ab initio profiteor, solutionem hujus quaestionis, propter infinitum Doctorum dissensum, maxime intricatae difficillimam mihi quidem videri. Ideoque historice potius, quam doctrinaliter, hanc rem paucis pertractabo. Sunt, qui eodem fere modo, quo juris Cti, de omnibus carnis delictis iudicant et jura divina cum humanis commiscunt. Ut tamen melioribus armis pugnare videantur, multi recentiori aevo Ius divinum positivum universale effinxerunt, ad quod, tanquam ad sacram anchoram, confugientes, iterum solam sanam rationem, quae unice Iuris naturae fons est, cum S. scriptura confundunt, indeque suas probandi rationes, quas tanquam ex tripode dictas magnificiunt, repetunt. Sed quoniam hic procedendi modus sanioribus non satis firmis niti visus est

est principiis, ideoque illis minus arrisit, aliam ingressi sunt viam. Distinguendo scilicet gravissimi momenti quaestionem hancce solvere tentant.

§. 36.

Distinguunt nimirum inter statum primaevum sive originarium, et adventitium sive secundarium. In illo, si unquam extitit, considerantur homines, ut homines absolute spectati, in statu mere naturali, ubi segreges vixerunt, aut, si gregatim quidam interdum sociati fuerunt, hoc tantum more brutorum ad temporis spatium factum fuit. Quodsi igitur in eo statu mas cum foemina rem habuit eamque impraegnavit, de alendo partu sollicitus neutiquam fuit, gravidam suo fato reliquit, et postquam libidinem suam exsatiavit, in alias, quando ipsi placuit, se contulit regiones. Hoc modo nullam quoque poenam metuere debuit. Qui hunc statum primaevum defendunt, asserunt quoque, quod
in

in illo nulla prohibitio graduum locum habeat, eoque ipso incestus inter delicta non sit referendus. Porro ex illorum sententia, abortus violentus, s. artificialis, masturbatio, omnisque vaga Venus, quinimo ipsa sodomia cuiuslibet generis, vitiis aut delictis frustra annumerantur, cuilibet potius pro arbitrio suo libidinem suam quocunque modo explere licet, si modo sibi caveat, ut ne sanitatem corporis sui destruat. Quum status ille primaevus, ex sententia mea, nondum satis probatus est, conclusiones etiam inde deductae mihi semper dubiae erunt. Status ejusmodi ferus, quantum equidem intelligo, non modo cum ratione, qua Deus hominem ornavit, sed etiam cum S. scriptura, manifeste pugnat.

§. 37.

Ad statum hominum adventitium quod attinet, in illo consociati quidem vivunt, ita tamen, ut omnia dependant

deant a pactis. Quodsi igitur mas cum femina, ex illorum opinione, societatem init, & determinatur ab utroque, utrum ad certum tempus modo, an perpetuo ut focii conjunctim vivere velint; tunc ab iis dependet, utrum partus suos alere et educare, an vero illos exponere, aliisque, qui illos forsan reperiunt & suscipere volunt, alendos & educandos permittere decernant. Sed haec dura illorum opinio mihi quidem non placet. Talia enim pacta in infantum praejudicium manifeste vergerent, aut saltem vergere possent. Nam si nemo ejusmodi expositos infantes ex misericordia reciperet, nullumque auxilium praestaret, inopia, inclementia coeli & hiemali tempore frigus, vita illos privarent, aut ab animalibus rapacibus devorari possent. Haec inhumana sententia igitur non pugnat tantum cum regula illa: pacta in praejudicium tertii non valent: sed etiam cum principiis generalioribus: conserva te & alios: et succurre

curre cuilibet in necessitatis casu,
ubi sine incommodo et periculo tuo
fieri potest: quae principia ab illis do-
ctoribus ipsis defenduntur. Sunt, qui
statuunt, etiam in statu adventitio da-
ri obligationes, quae non ex pactis,
sed immediate ex legibus oriuntur,
eoque referunt obligationem paren-
tum alendi sobolem, sive legitima sit
illa, sive illegitima. Illorum sententia
mihi quoque placet. Nam, cum in-
fans recens natus perire debeat, nisi
ab aliis alatur, parentes autem sint
illi, qui in causa sunt, ut infans in
hoc necessitatis casu sit positus, et hic
ipse status in relatione ad partum re-
cens natum sit species damni, quod
auctor damni resarcire debet; qui ejus-
modi infantes in hunc necessitatis sta-
tum redigunt, etiam obligantur ad
eos ex hoc statu eripiendos. Id quum
non aliter fieri possit, quam alendo &
educando, et parentes etiam sint, ii, qui
procreatione sua liberos in statum neces-

E

sitatis

sitatis redegerint: Hi quoque nat
 raliter ad liberos, tum legitimo
 tum illegitimos, nolentes sive vole
 tes alendos et educandos obligantur.
 Neque crediderim, in statu prima
 vo rem aliter sese habere.

M

Kp 4199a

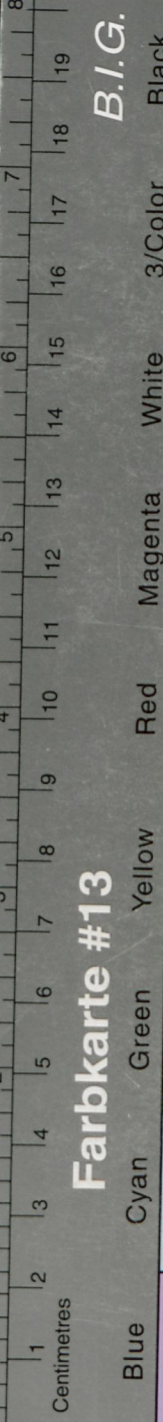
ULB Halle

005 360 013

3

Farbkarte #13

B.I.G.

232

I. L. HEINRICHMAYERI

SERENISSIMO MARGGRAVIO BRAN-
DENBURGENSI ET BURGGRAVIO VTRIVS-
VE PRINCIPATVS NORIMBERGENSIS A
COMMISSIONIBVS REI MILITARIS ET
IVDICIS PRAEFFECTVRAE BAYERS-
DORFFIENSIS

TRACTATIO IVRIDICA

DE

IVRIBVS

ET

CONSVETVDINIBVS

FORENSIBVS

Kp 41992

CIRCA

STVPRA ET FORNICATIONES

ERLANGAE

APVD IOANNEM IACOBVM PALM

MDCCCLXXVI

